

Roger Hiorns v Galerii Rudolfinum

Roger Hiorns (*1975 v Birminghamu) patří k výrazným představitelům mladé generace mezinárodní umělecké scény. V roce 2009 byl nominován na *Turner Prize* za silně emocionální instalaci *Seizure* (Obsazení). Stěny londýnského bytu nechal pokrýt krystaly modré skalice a vysloužil si tím označení „alchymista“. Těžištěm jeho aktuální pražské výstavy jsou nejen sochařské instalace kombinující průmyslové objekty s elementem ohně a pózováním nahých mladíků, ale kupříkladu i na prach rozdrčený vojenský letecký motor nebo oltář. Nová instalace *Beings* (Bytosti) sestává z přibližně dvou set mutantů – objektů z plastových součástek starých automobilů, levitujících ve skupinách a zlověstně chrlících pěnu. Hiorns stále pracuje s emocemi návštěvníka, ideologická složka jeho prací, mapující odvrácené stránky pokroku a sebestřednosti západní civilizace, však postupně nabývá na důležitosti. Výklad jeho děl je silně ambivalentní a do popředí se dostává tematizace propasti mezi tím, co vidíme na povrchu, a co se o původu nebo pozadí vystavených děl dozvíme. Hiorns se z alchymisty stává *enfant terrible* zpohodlné společnosti. Jeho díla můžeme stejně tak odmítnout, protože jsou nám „nepohodlná“, jako milovat kvůli jejich touze po pravdě.

Zatímco předchozí generace britských umělců, *Young British Artists*, produkuje díla slibující efektní podívankou jak co do měřítek a materiálu, tak co do odkazů a citací vyznačujících se čitelností a úderností, Hiorns pracuje v jiném duchu; vytváří románové vyprávění vrstvicí se a rozpínající do šíře, kde se jednotlivé prvky vynořují v dráždivé nejednoznačnosti. Tato nejednoznačnost se vzpírá reduktivnímu výkladu, nenechá nás spokojit se s popisem a první možnou významovou či symbolickou rovinou. Hiorns tak reprezentuje generaci silně ovlivněnou konceptuálními přístupy, ale také generaci angažovanější v postojích k proměnám autorit a mocenských struktur v současné euroamerické civilizaci a s nimi spojených společenských schizmat.

V širším kulturním kontextu bychom Hiornsova vyprávění příběhů o naší civilizaci mohli vztáhnout k filmovému dílu německého režiséra Rainera Wernera Fassbindera (1945-1982), který se zaujetím dokumentaristy vykresluje traumata, předsudky a povrchnost západní společnosti a tento otisk povrchu, upřímný a nelitostný zároveň, tvoří základ jeho společenské kritiky (např. ve filmech *Proč popadl amok pana R.*, *V roce se třinácti úplňky*, *Německo na podzim*). Stejně jako Fassbinder, i Hiorns snímá a otáčí s povrchy věcí a jevů a touží po pravdě o současnosti, která je však často nepohodlná a neslučuje se s obecnou představou uměleckého díla jako prostředku k prožití něčeho krásného a povznášejícího. Na domácí scéně můžeme zmínit analogii s románem *Mondschein* (2012) spisovatele Ondřeje Štindla a malíře Josefa Bolfa. Zde se od žánru dokumentu či popisu reálného

světa přesouváme na pole sci-fi, vyprávěné však na půdorysu odkazů k lokálním reáliím a rezonující s aktuální zvýšenou citlivostí ke ztrátě integrity jedince i společnosti a především ke ztrátě víry ve sdílení společných hodnot. Lpění na vlastním úsudku a zatvrzelost v nedůvěře k okolí ústí v případě díla *Mondschein* v únik k opravdovému světu odhalením skutečného stavu věcí a oloupáním slupky, kterou vnucuje společnost a konvence. Společnými znaky s Hiornsovými instalacemi jsou v tomto případě estetika post-apokalyptického světa, touha odhalit rozpor mezi viděným a tušeným, a především gesto jedince říkající „ne“.

Takto motivovaná umělecká díla vyjadřují touhu po lepším světě, aniž by si dogmaticky uzurpovala právo na jedinou pravdu. Chtějí však zpochybnit tu pravdu, kterou nám předkládá věda, politika, marketing moderního života anebo trh s uměním. Jak říká autor sám, „*jsem umělec, který dělá umění, a ne umění o umění*“. Roger Hiorns ve svých dílech neváhá zaměstnat natolik protikladné prvky, jako je sakrální a industriální, motiv věčného mládí i totálního zničení. „*Posvátné, institucionální, industriální, sexuální, rituální, biologické, náboženské, nemocné, technické, cerebrální, obecní, hygienické. Třebaže se snad tyto pojmy zdají nekompatibilní, jsou nicméně neocenitelné pro popis kombinací témat, která působí v tvorbě Rogera Hiornse. Umělec nám předkládá bezútěšnou, nepokojnou krajinu, která ačkoliv zdánlivě odsunutá z moderního světa, přesto pracuje ve svých objektech, materiálech a systémech a skrze ně. Je to svět technicky modifikované hmoty – pěnové bubliny z čistícího prostředku vytvářené kompresory; chladné plachty latexové pryže; čistý alkohol hořící v surové bavlně; mechanické součásti rozdrcené na prach; mozkové tkáně zvířat rozmazané na sklolaminátu; sperma rozetřené po povrchu žárovek...*“. Tento a další popisy a rozborů jednotlivých Hiornsových děl nabízí britský kritik umění a redaktor časopisu *ArtReview* JJ Charlesworth v textu katalogu, který k výstavě vychází.

Galerie Rudolfinum se v posledních letech stále více věnuje současné britské umělecké scéně, a to jak samostatnými výstavami (Jake a Dinos Chapman, Damien Hirst, Raqib Shaw), tak projekty výstav skupinových (Model, Beyond Reality – British Painting Today, Nightfall). V návaznosti na některé předchozí výstavy se již nejedná o individuální exkurzy do ostrovního dění, ale o soustavnou snahu o postižení kontextu nejen mezi jednotlivými britskými autory, ale zejména i mezi britskou a domácí scénou a umělci z dalších evropských zemí. Samostatná výstava Rogera Hiornse tedy není jen představením výrazného reprezentanta mladé generace britských umělců, ale logickým pokračováním této výstavní dramaturgie.

David Korecký

Roger Hiorns studoval umění na *Goldsmiths, University of London*, jeho dílo bylo součástí celé řady významných skupinových výstav v Evropě a ve Spojených státech, například Bienále v Benátkách v roce 2013, výstav v institucích jako jsou Tate Modern v Londýně, MoMA Contemporary Art Center v Long Island City, NY, Armand Hammer Museum of Art na UCLA v Los Angeles a Walker Art Center v Minneapolis. Roger Hiorns vystavoval samostatně v Kunsthalle Wien a The Hepworth ve Wakefieldu ve Velké Británii (2014), De Hallen v Haarlemu v Nizozemí (2012-2013) a v MIMA v Middlesborough ve Velké Británii (2012).

Doprovodné programy

Lektorské oddělení Galerie Rudolfinum připravilo k výstavě soubor doprovodných programů.

Kontakt pro zájemce: Marian Pliska, pliska@rudolfinum.org, T + 420/227 059 346

David Korecký
komentovaná prohlídka s kurátorem výstavy
úterý 2. 6. v 17 hod
čtvrtek 4. 6. v 17 hod – v angličtině
úterý 9. 6. v 17 hod
čtvrtek 6. 8. v 18 hod

Otto M. Urban
přednáška Akt?
čtvrtek 11. 6. v 18 hod

Milan Mikuláščík
přednáška na téma
Mezinárodní kontext společensky angažovaného umění
čtvrtek 18. 6. v 18 hod

Živý model bude v instalaci výstavy přítomen vždy v době konání doprovodných programů
a dále dle údajů na www.galerierudolfinum.cz

Více informací na www.galerierudolfinum.cz
Změna programu vyhrazena.

Katalog i výstava Rogera Hiornse v Galerii Rudolfinum vznikly v koprodukcí se švýcarským Kunsthaus CentrePasquArt v Bielu a její rozšířená pražská verze je autorovou dosud největší samostatnou přehlídkou.

Poděkování za spolupráci
Felicity Lunn, ředitelka Kunsthaus CentrePasquArt, Biel
Tomasso Corvi-Mora, Corvi-Mora Gallery, Londýn
Jiří Růžička a Miroslav Pešek, Gymnázium Jana Keplera, Praha

Kurátor výstavy: David Korecký

Grafická úprava: Petr Bosák, Robert Jansa, Adam Macháček (2015 Designers)

Překlad textů: Stephan von Pohl, Stuart Hoskins, Redakce: Zuzana Kosařová

Administrace: Lenka Hachlincová, Produkce: David Korecký, Doprovodné programy: Marian Pliska

Propagace: Nikola Bukajová, Asistentka: Šárka Komedová

Instalace a osvětlení: Tomáš Vebr, Vetamber

Technická podpora: Adam Svoboda

Partneři

Generální partner galerie

J & T BANKA

Mediální partneři

Radio 1, Art and Antiques, ArtMap

Kontakt pro média

Šárka Komedová, komedova@rudolfinum.org, T +420 227 059 205, M +420 777 150 328

Ftp server pro stažení obrazových materiálů

ftp://www.galerierudolfinum.cz

log-in: gr-media

heslo: oud3vek2

složka: Roger Hiorns

Vstupné

Plné 120 Kč

Snížené 70 Kč

Roger Hiorns + Petr Veselý (malá galerie, do 12. 7. 2015)

Plné 150 Kč

Snížené 90 Kč

Katalog výstavy Roger Hiorns obsahuje esej JJ Charleswortha, interview Felicity Lunn s Rogerem Hiornsem a reprodukce vystavených děl. Vydal Verlag für moderne Kunst, Germany, 2015, cena 370 Kč (včetně brožury s překlady textů do češtiny a reprodukcemi z aktuální instalace v Galerii Rudolfinum).

Brožuru s texty Davida Koreckého, JJ Charleswortha, interview Felicity Lunn a reprodukcemi z aktuální instalace v Galerii Rudolfinum vydala Galerie Rudolfinum, Praha, 2015, cena 50 Kč.

Otevírací doba

út–st, pá–ne: 10–18 h.

čtvrtek: 10–20 h.

pondělí zavřeno

Adresa

Galerie Rudolfinum

Alšovo nábřeží 12

CZ 110 01 Praha 1

T +420 227 059 205

galerie@rudolfinum.org

www.galerierudolfinum.cz